

دیکته می من عالی می شه

(درمان اختلالات دیکته نویسی)

کتابی کاربردی برای اولیا و مربیان

مؤلفین:

حسن صادقی، قاسم اسدی

(مربیان مرکز اختلالات یادگیری)

سرشناسه: صادقی، حسن، ۱۳۵۷؛ اسدی، قاسم، ۱۳۵۸ -
عنوان و نام پدیدآور: دیکته‌ی من عالی میشه (درمان اختلالات دیکته نویسی)/
مؤلفین: حسن صادقی، قاسم اسدی
مشخصات نشر: قم، آستان مهر، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری: ۸۰ص.
وضعیت فهرست نویسی: فیا.
موضوع: اختلالات- درمان‌ها
موضوع: املا و دیکته- اختلال تحصیلی
رده بندی کنگره: ۱۳۹۵، ۵۱/۴۴ش/۴۲/۴۲
رده بندی دیویی: ۲۸۷/۱۳۴
شماره کتابخانه ملی: ۴۳۱۲۰۸۶

انتشارات آستان مهر

دیکته‌ی من عالی میشه
مؤلفین: حسن صادقی، قاسم اسدی
تیراژ/ چاپخانه: ۵۰۰ نسخه / آسمان
قطع / تعداد صفحات: ۸۰ صفحه
نوبت چاپ/ قیمت: اول، ۳۹۵ / ۲۰۰ تومان

شابک: ۹۶۸۵۹-۵-۰-۹۶۸۵۹-۵-۰

کلیه حقوق محفوظ و مخصوص مؤلفین می‌باشد.

فهرست مطالب

مقدمه ۱۱

فصل اول: تعاریف و اصطلاحات

تعریف دیاته: ۱۴

تعریف املا: ۱۴

تعریف اختلالات یادگیری: ۱۴

علل ضعف دانش آموزان در درس دیکته: ۱۵

۱. ندانستن مفهوم کلمات: ۱۵

۲. مشکلات مربوط به آموزش: ۱۶

۳. نقص دستگاه شنوایی: ۱۶

۴. کمبود وقت و مکان نامناسب: ۱۷

۵. زیاد بودن متن دیکته: ۱۷

۶. کلاسهای شلوغ: ۱۷

خطاهای املايي: ۱۷

خطاهای آوایی: ۱۸

خطاهای دیداری: ۱۸

خطاهای جانشین سازی: ۱۸

خطاهای حذف و اضافه کردن: ۱۹

خطاهای زنجیره ای: ۱۹

خطاهای غیر منطقی: ۱۹

فصل دوم: انواع املا

انواع املا: ۲۲

۱- املاي تفریری: ۲۲

۱- املاي پای تابلو: ۲۲

۲- املاي اصلاحي: ۲۳

۴- املاي مهارتی: ۲۳

۵- املاي هیئت: ۲۳

۶- املاي تکمیلی: ۲۳

۷- املاي غلط یابی: ۲۴

۸- املاي تصویری: ۲۴

۹- املاي گروه به گروه: ۲۴

۱۰- املاي تقویت حافظه: ۲۴

نکات مهم در مورد انتخاب متن املا: ۲۵

نقش والدین در پیشرفت درس املا: ۲۵

تماشای تلویزیون و پیشرفت تحصیلی: ۲۶

فصل سوم: مشکلات دیکته بچه ها:

مشکلات دیکته دانش آموزان: ۲۸

انواع غلط های املايی: ۳۰

اختلالات دیکته نویسی شامل ۹ دسته هستند: ۳۰

۱. خطاهای مرتبط با حافظه دیداری: ۳۰
۲. خطاهای مرتبط با حافظه توالی دیداری: ۳۱
۳. خطاهای مرتبط با تمیز دیداری: ۳۲
۴. خطاهای مرتبط با حافظه شنیداری: ۳۲
۵. خطاهای مرتبط با حساسیت (دقت) شنیداری: ۳۳
۶. وارونه نویسی: ۳۴
۷. قرینه نویسی: ۳۴
۸. نارسا نویسی: ۳۵
۹. خطاهای ناشی از عدم رعایت نکات آموزشی: ۳۵

فصل پنجم: راهکارهایی برای رفع مشکلات دیکته

۱. راهکارهای رفع مشکلات دیکته: ۳۸
۱. خطاهای مرتبط با حافظه دیداری: ۳۸
۲. خطاهای حافظه توالی دیداری: ۴۱
۳. خطاهای ناشی از تمیز دیداری: ۴۴
۴. راهکارهای درمان مشکل تمیز دیداری: ۴۵
۴. خطاهای ناشی از حافظه شنیداری: ۴۸
۵. خطاهای ناشی از حساسیت (دقت) شنیداری: ۵۳
- موارد ۶ و ۷: مشکلات وارونه نویسی و قرینه نویسی: ۵۸
- ۸- نارسا نویسی: ۵۹
- درمان نارسا نویسی: ۶۳
۹. خطاهای ناشی از عدم رعایت نکات نگارشی: ۶۴
- استفاده از جدول صامت و مصوت: ۶۶

- کند نویسی: ۶۹
- علل وجود اختلال کند نویسی در کودکان: ۶۹
- راهکارهای رفع مشکل کند نویسی: ۶۹
- برتری طرفی: ۷۰
- برتری طرفی چیست و چگونه به وجود می‌آید؟ ۷۰
- تقویت حافظه کودکان: ۷۲
- بازی‌های حافظه: ۷۳
۱. پیدایش بازی: ۷۳
۲. بازی‌های ساده: ۷۳
۳. بازی‌های پیچیده: ۷۴
۴. بازی کشف تغییرات: هدف: تقویت حافظه و افزایش سرعت و دقت. ۷۴
۵. بازی قایم موشک: ۷۵
۶. بازی با اشکال هندسی: ۷۵
۷. بازی تصویر شلوغ: ۷۶
۸. بازی متن املا: ۷۶
۹. بازی اسم و فامیل: ۷۶
۱۰. بازی نخ کردن مهره‌ها: ۷۷
- منابع: ۷۹

به جرأت می‌توان گفت که مهمترین دوران تحصیل، دوران ابتدایی؛ به خصوص دوره اول (کلاس اول تا سوم) می‌باشد؛ و در این دوره مهمترین درس فارسی است، یکی از مهارت‌های اصلی یعنی نوشتن را بچه‌ها به خوبی فرا بگیرند، سایر فعالیت‌ها مانند خواندن، انشا و املا را به خوبی یاد خواهند گرفت. اما نوشتن آن هم حفظ یا همان دیکته مسئله اصلی و مشکل خیلی از بچه‌ها، معلمان و خانواده‌هاست. و گاهی با تمرینات زیاد، باز هم تأثیری در پیشرفت درس املا صورت نمی‌گیرد. اصطلاح اختلال دیکته برای کودکانی به کار برده می‌شود که به دلیل هوش طبیعی، بسیار بد می‌نویسند. (آلکوک^۱ و همکاران، ۲۰۰۲) و می‌توان گفت یکی از بحث‌های جالبی است که در زمینه اختلال‌های یادگیری مطرح شده است و مورد توجه بسیاری از متخصصان و روان‌شناسان قرار گرفته اختلال دیکته است. (دیکسون^۲ و همکاران، ۲۰۰۰) بنابراین در این مجموعه ضمن آشنایی با تاریخچه و واژه‌های مربوطه و انواع دیکته‌ها، مشکلات بچه‌ها در دیکته دسته‌بندی شده و در پایان راه کارهایی ساده و قابل اجرا در خانه و مدرسه

^۱ -Alcock^۲ -Dixon

ارائه می‌گردد که در صورت انجام آنها اکثر بچه‌ها به راحتی در درس دیکته و متعاقب آن در سایر درس‌ها پیشرفت خواهند کرد.

نقش ارزنده‌ای که اولیا در ترغیب فرزندان خود نسبت به فراگیری دروس دارند بر کسی پوشیده نیست. برای آنکه اولیا بتوانند همسو با تحولات سریع جهانی، بهتر به کمک کودکان و نوجوانان خود بشتابند و آنان را در آگاهی‌گیری دروس یاری دهند، باید همگام - و هم راستا با اهداف - مدرسه پیش روند. (نیسون، ص ۵)

همراهی و همکاری اولیا و مدرسه می‌تواند از بروز خیلی از مشکلات دانش‌آموزان جلوگیری نماید؛ و یا حداقل آنها را تقلیل دهد. آگاهی والدین و معلمان از علل و عواملی که باعث بروز چنین مشکلاتی برای کودکان و دانش‌آموزان می‌شود به مثابه‌ی همان تشخیص پزشکی است که بیماری را تشخیص داده است. تشخیص مقدمه و اصل و اساس درمان است. لذا ما در این اثر برآنیم تا با استعانت از خداوند بزرگ قدمی هر چند کوچک در جهت دادن آگاهی دادن به والدین محترم و معلمان عزیز و زحمت کش، برای تشخیص و کاهش اختلال دیکته دانش‌آموزان برداریم.

مؤلفین

ایران، سال ۱۳۹۵ ه.ش